

สรุปและเสนอแนะ

7.1 สรุป

7.1.1 สภาพการณ์ทั่วไป

จังหวัดระนองเป็นจังหวัดภาคใต้ตอนบนมีที่ตั้งอยู่ด้านชายฝั่งทะเลตะวันตก สภาพภูมิประเทศทั่วไปเป็นภูเขา และที่สูง มีฝนตกชุก ทรัพยากรสำคัญ ได้แก่ ป่าไม้ ประมงทะเล และเหมืองแร่

ในแง่ของอาณาเขตและการปกครอง จังหวัดระนองประกอบด้วยอำเภอต่าง ๆ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองระนอง อำเภอกระบุรี อำเภอกะเปอร์ และอำเภอละอุ่น มีตำบลต่าง ๆ 25 ตำบล 131 หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี พังงา และสหภาพมลายู จังหวัดระนองจึงเป็นเมืองชายแดนเล็ก ๆ แห่งหนึ่ง

เศรษฐกิจการผลิตของจังหวัดระนองขึ้นกับ การผลิตโภคภัณฑ์ขั้นปฐมเป็นอย่างมาก ได้แก่ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับป่าไม้ การประมงทะเล อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประมง และการทำเหมืองแร่ ซึ่งอุตสาหกรรมเหล่านี้สนับสนุนให้เกิดกิจกรรมด้านการค้าและการบริการ ด้วย อย่างไรก็ตาม ลักษณะของกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว มีการกระจุกตัวเป็นบริเวณเล็ก ๆ เฉพาะในเขตอำเภอเมืองระนองเท่านั้น ในขณะที่อำเภออื่นๆ จะมีกิจการอุตสาหกรรม และการค้าเป็นจำนวนน้อย ประชากรโดยทั่วไปมีอาชีพเพาะปลูก ประมงชายฝั่ง หาของป่า ร่อนแร่โอสระและอาชีพรับจ้าง เป็นต้น

7.1.2 บทบาทและปัญหา

เมื่อพิจารณาสถานะและบทบาทของจังหวัดระนองในระดับภาค ปรากฏว่าจังหวัดระนองเป็นเมืองที่มีบทบาทความสำคัญเฉพาะด้านการผลิตสินค้าประเภทประมง ป่าไม้ และแร่ดีบุก เพื่อเป็นสินค้าส่งออก แต่ไม่มีความสำคัญต่อภูมิภาคเมื่อพิจารณาในแง่ของความเหมาะสมที่จะเป็นศูนย์กลางการคมนาคม ศูนย์กลางการค้าหรืออุตสาหกรรม เนื่องจากมีที่ตั้งอยู่ในจุดอับของภูมิภาค

ในขณะเดียวกัน เมื่อพิจารณาประเด็นปัญหาของจังหวัดระนองในระดับมหภาค พบว่า จังหวัดระนองมีฐานเศรษฐกิจน้อยชนิด ซึ่งทรัพยากรต่าง ๆ เหล่านั้นมีแนวโน้มที่จะลดน้อยถอยลงเป็นปกติภาคกับเวลา เนื่องจากมีการบริโภคเป็นจำนวนมาก โดยขาดการปรับปรุงพัฒนาใด ๆ

ส่วนปัญหาในระดับพื้นที่ พบว่า มีปัญหาความต้อยพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ อาชีพ บริการสาธารณะ เกิดขึ้น โดยเฉพาะในเขตอำเภอกะเปอร์และอำเภอละอุ่น ซึ่งมีสภาพภูมิประเทศกันดาร เป็นป่าเขาและมีการตั้งถิ่นฐานของประชากรอย่างเบาบางมาก

7.1.3 นโยบายและแนวทางการพัฒนา

การกำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาจังหวัดระนอง กำหนดขึ้นโดยการกำหนดกรอบของแนวความคิดว่า แนวทางการพัฒนาจังหวัดระนองจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาระดับประเทศ และจะต้องเป็นการมุ่งแก้ไขปัญหาของท้องถิ่น หรือตอบสนองต่อความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง ดังนั้น แนวทางการพัฒนาจังหวัดระนองจึงเสนอให้

1. มีการพัฒนาในระยะยาว โดยเน้นการพัฒนาเศรษฐกิจ ทั้งทรัพยากรที่เป็นอาชีพพื้นฐาน ได้แก่ ทรัพยากรประมง ป่าไม้และเหมืองแร่ให้เป็นทรัพยากรที่ใช้ประโยชน์ได้อย่างคุ้มค่าในระยะยาว และการพัฒนาฐานเศรษฐกิจใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้น เพื่อให้เศรษฐกิจของจังหวัดเติบโตต่อไปได้อย่างมีเสถียรภาพ ทั้งนี้ เพื่อจะได้ผนวกเศรษฐกิจของจังหวัดเข้ากับภาค โดยให้มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับเมืองหลักภูเก็ต ในลักษณะ "รับ-ส่ง" สองทาง กล่าวคือ ให้เมืองหลักถ่ายเททุนและเทคโนโลยีมายังจังหวัดระนอง ในขณะที่จังหวัดระนองสามารถจัดส่งวัตถุดิบตามความต้องการของเมืองหลักอย่างสม่ำเสมอ

2. จัดโครงการพัฒนาระยะสั้น ได้แก่ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และบริการสาธารณะ การพัฒนานี้จะมีลักษณะกระจายเต็มพื้นที่ เพื่อลดความกดดันที่เกิดจากความแตกต่างเหลื่อมล้ำระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ โดยเฉพาะในเขต อำเภอกะเปอร์และอำเภอละอุ่น ซึ่งเป็นพื้นที่ปัญหาอย่างชัดเจน

7.2 เสนอแนะ

7.2.1 การจัดทำแผนและการปฏิบัติตามแผน

ผลการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาจังหวัดระนองนี้ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล สภาพการณ์และปัญหา เพื่อเสนอเป็นแนวทางการพัฒนาสำหรับที่จะจัดทำเป็นแผนพัฒนา และโครงการพัฒนาต่าง ๆ ในรายละเอียดต่อไป

ในการจัดทำแผนพัฒนาระดับจังหวัดนี้ จะต้องเป็นการประสานแผนระหว่างแผนจากเบื้องบน คือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กับแผนจากเบื้องล่าง คือ แผนพัฒนาตำบล เพื่อมิให้เกิดความขัดแย้งกับนโยบายของประเทศ และเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ส่วนการจัดทำแผนงานและโครงการพัฒนาต่าง ๆ จะประกอบด้วยโครงการทุกประเภท ทั้งโครงการของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ในชั้นการจัดทำโครงการนี้ ควรจะได้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานเพื่อมิให้โครงการนั้นซ้ำซ้อนกัน พร้อมทั้งจะต้องจัดลำดับความสำคัญของแผนงานและโครงการต่าง ๆ ด้วย

สำหรับในชั้นของการนำแผนไปปฏิบัตินี้ เจ็อนไขของความสำเร็จ ได้แก่ การพยายามใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของท้องถิ่น ทั้งทรัพยากรบุคคล และทรัพยากรที่เป็นวัตถุ จะช่วยให้โครงการสัมฤทธิ์ ผลมากกว่าการจัดทำโครงการจากเบื้องบนเพียงทางเดียว

กระบวนการจัดแผนและปฏิบัติตามแผน ปรากฏในแผนภูมิ 7.1

7.2.2 สิ่งที่ควรจะมีในการศึกษาต่อไป

การศึกษา เพื่อ เป็นแนวทางในการพัฒนาจังหวัดระนอง ควรจะได้มีการศึกษาในรายละเอียดเกี่ยวกับประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

ประการที่ 1 ควรมีการศึกษาโครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับพื้นที่ตำบลหมู่บ้าน เพื่อจัดหาแนวทางการแก้ไขปัญหาคความแตกต่างของพื้นที่ซึ่ง เป็นปัญหาการกระจายรายได้ที่ไม่เหมาะสม อันอาจจะ เป็นผลที่เกิดมาจากฐานเศรษฐกิจของจังหวัดแคบ

ประการที่ 2 ควรมีการศึกษารายละ เอียด เพื่อกำหนดนโยบายเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับสภาวะด้านประชากรและแรงงานของจังหวัดกับทรัพยากรแรงงานภายในประเทศ เพื่อแก้ปัญหาแรงงานต่างชาตินปัจจุบัน

นอกจากนี้ในการศึกษาต่อไปควรมีการศึกษารายละ เอียดในภาคสนามโดย เฉพาะ การเน้นการศึกษา เรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อม เช่นจากการทำเหมืองแร่และการเพาะ เลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง เป็นต้น

แผนภูมิ 7.1 กระบวนการวางแผนสำมะโนของแต่ละขั้นตอน

